

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/6164-6k.59
7/7064-6k.75
7/7065-6k.75
7/7066-6k.75
7/7069-6k.75
7/7070-6k.75

08 Mayıs 2019

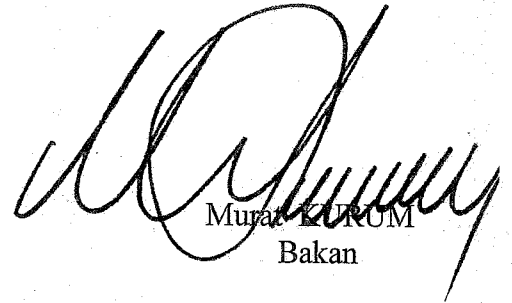
Sayı : 30824082/610- 108695
Konu : Yazılı soru önermeleri

.../.../2019
7/5295-6k.60
7/6151-6k.59
7/3821-6k.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önermeleri incelenmiş olup, söz konusu önermelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (3 Adet- 3 Sayfa)
- Cevap yazısı (27 Adet, 47 Sayfa)

7/3821-6k.19
7/3822-6k.19
7/4180-6k.24 → 7/4182-6k.24
7/4183-6k.24 → 7/4185-6k.24
7/4702-6k.31
7/4710-6k.31
7/4713-6k.31

7/629-6k.11
7/1921-6k.16
7/3547-6k.19
7/4572-6k.31
7/4886-6k.31
7/5299-6k.40
7/5301-6k.40
7/7532-6k.84
7/7781-6k.85
7/8338-6k.101

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ENEZ KAPLAN'IN
TBMM 7/7532 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORU VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), 2010-2016 yılları arasında gerçekleştirdiği ölçümlerin sonuçlarına göre Tekirdağ hava kirliliğinde 16. sırada yer almıştır. 2016 yılından sonrada hava kirlenmeye devam etmiş ve yeni kirletici kaynaklar oluşmuştur. Ayrıca TUIK 2017 istatistiklerine göre en çok kanser görülen 5 il arasında % 23.2 ile Tekirdağ gelmektedir. -Hava kirliliği ile ilgili olarak;

1) Tekirdağ ilinde hava kirliliği ne seviyededir. İl ve ilçeler bazında genel hava kirliliği ne seviyededir. Özellikle Aralık ayı sonuçları nasıldır? Sağlık açısından tehlike yaratacak boyutlara çıkmakta mıdır ? Çıkıyorsa özellikle hangi ilçelerde yoğunlaşmaktadır?

2) Kanser vakalarının patladığı, hava kirliliğinin tavan yaptığı Tekirdağ ve ilçelerde ne tip acil önlemler alınmaktadır?

3) Tekirdağ bünyesinde gerek organizelerde gerekse organize dışında toplam kaç adet işletme baca gazı salınımı yapılmaktadır?

4) Bu işletmelerin kaç âdetinde baca gazı emülsiyon izni vardır? Kaç adedinde izin yoktur?

5) Fazla emülsiyon çıkaran ve termik santrali olan işletmelerde baca gazları için online ölçüm yapılmakta mıdır?

6) Hava kirliliğinde önde olan bir şehirde toplam kaç adet işletmenin bacası online ölçülmektedir? Ölçüm yapılmıyorsa veya yeterli değilse bunun nedenleri nelerdir?

7) 2018 yılında bu işletmelerin kaç adedinde bakanlık tarafından baca gazı analizi yapılmıştır? Bunların mesai saatleri ve mesai saati dışı dağılımı nedir? Bu ölçümler sonucunda kaç âdetinde uygunsuzluk bulunmuştur ve bunlara ne işlem yapılmıştır.

8) Tekirdağ ve ilçelerinde baca gazı ölçümü yapabilecek yetkinlik ve beceriye sahip kaç adet personel bulunmaktadır?

9) Tekirdağ ve ilçelerinde kaç adet kalibreli baca gazı ölçüm cihazı bulunmaktadır?

10) Tekirdağ Çevre Müdürlüğü'nün mesai saatleri dışında acil çevre durumlarına müdahale edecek ekip bulundurulmamaktadır, gece bildirilen şikâyetlerde zabıta ekiplerine yönlendirilmektedir. Konuyla ilgili olarak sanayi işletmelerin çok sayıda olduğu ve çevre kirliliğinin üst seviyede olduğu Tekirdağ ve ilçelerinde 24 saat esasıyla çalışacak ve ilçe bazında organize olmuş acil durum çevre ekibi neden bulundurulmamaktadır?

11) Tekirdağ ilçelerinde Çevre Müdürlüğü organizasyonu nasıldır? İlçeler bazında teknik mühendis ve elaman var mıdır ? Yoksa bunun nedenleri nelerdir?

12) Zabıta tarafından tespit edilen çevre problemlerinde ve çevre uygunsuzlarında çevre mevzuatına göre değil de kabahatler kanununa göre işlem yapıldığı doğru mudur?

13) Zabıta alanları dışındaki bölgelerde gece kontrollerini kimler ve neye göre yapmaktadır?

14) Zabıtaların çevre mevzuatları konusunda yeterli teknik bilgi ve donanıma sahip midir ?. Gerekli ölçüm ekipmanları var mıdır?. Bunlar Çevre Müdürlükleriniz tarafından eğitilip denetlenmektedirler mi ?

15) 2018 yılında Çevre Müdürlüklerince kaç adet gece denetimi yapılmıştır? Bu denetimlerin oranı toplam işletme sayılarına göre hangi seviyededir? Bu denetim sonuçlarında neler tespit edilmiş ve ne tip cezalar verilmiştir.

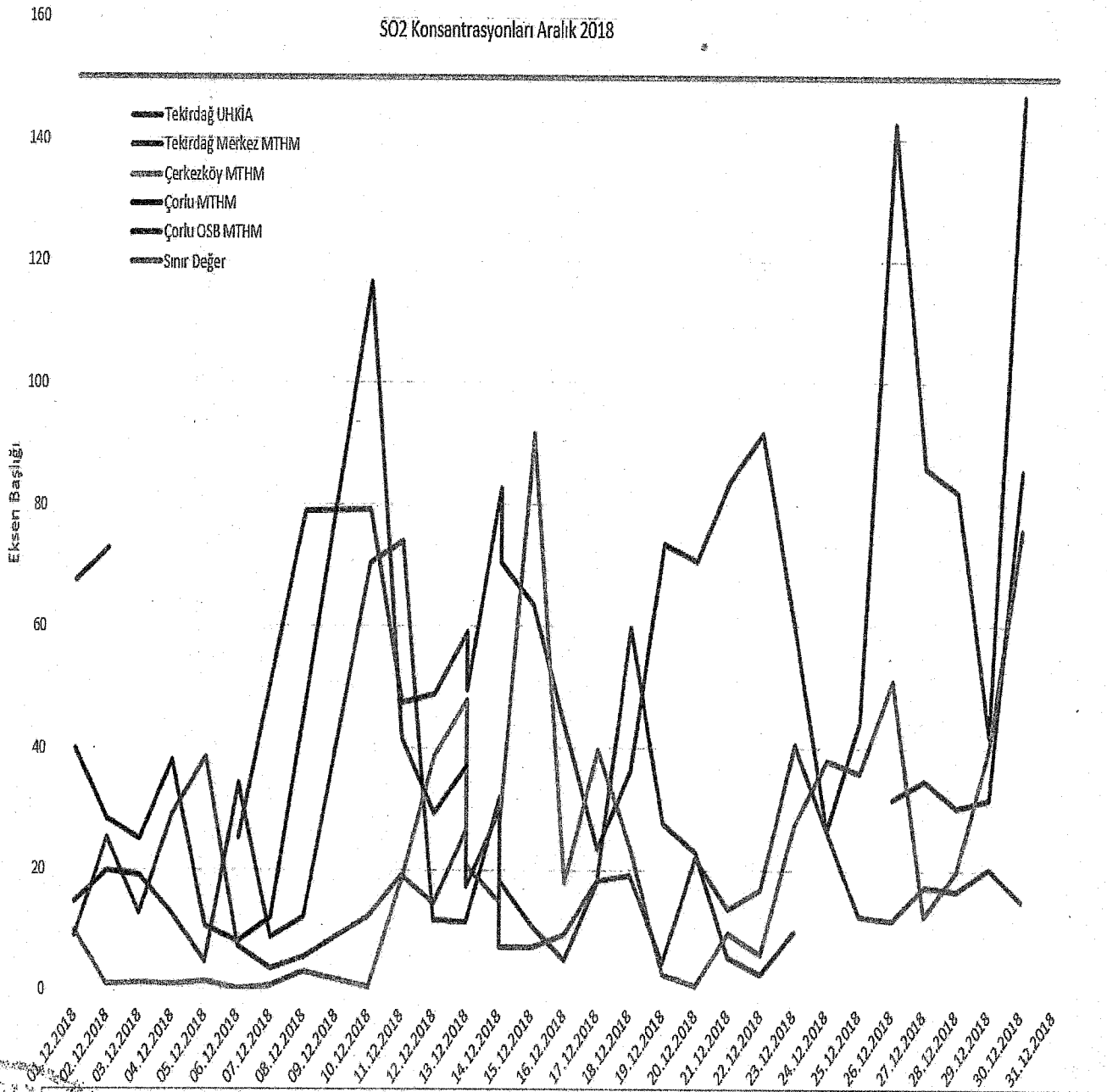
16) Hava kirliliği açısından alarm veren Trakya ve Tekirdağ bölgesinde her hangi bir termik santral planınız var mıdır? Bundan sonra baca gazı emülsiyonu için bir sınırlama ve kısıtlama getirilecek mi? Bu yönde planlarınız nelerdir ?

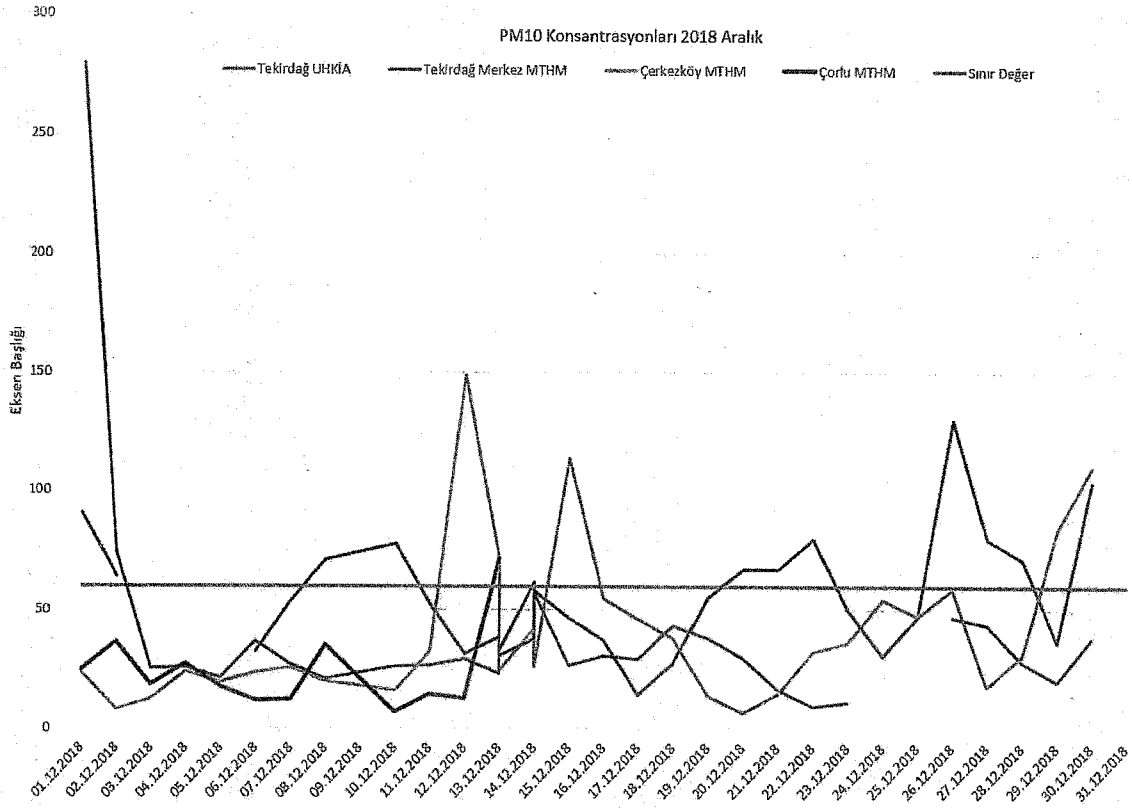
17) Hâlen bazı konutlarda fosil yakıt kullanılmaktadır. Doğal gazın olduğu yerlerde bu fosil yakıtların yasaklanması ve bunların sıkı denetimi konusunda bir çalışmanız var mıdır ?

CEVAPLAR:

1- Tekirdağ İl genelinde hava kalitesi 5 adet hava kalitesi izleme istasyonu ile takip edilmektedir. Bu istasyonlardan 2 adedi Süleymanpaşa (Tekirdağ-UHKİA ve Merkez-MTHM), 2 adedi Çorlu (Çorlu-MTHM ve Çorlu OSB- MTHM) ve 1 adedi de Kapaklı (Çerkezköy-MTHM) İlçelerinde konuşlandırılmıştır. Bu istasyonlardan; Merkez-UHKİA istasyonu 2006 yılında, Merkez-MTHM istasyonu ve Çerkezköy-MTHM istasyonu 2013 yılı Mart ayında, Çorlu-MTHM ve Çorlu OSB-MTHM istasyonları ise 2017 yılı Aralık ayında devreye alınmıştır.

İstasyonların devreye alınma zamanlarından itibaren üretilen hava kalitesi verileri (Kükürtdioksit-SO₂ ve Partikül Madde 10-PM10) değerlendirildiğinde Tekirdağ genelinde Partikül Madde 10 (PM10) ve Kükürtdioksit (SO₂) konsantrasyonunda özellikle kış aylarında zaman zaman günlük ortalama sınır değerin üzerinde veriler görüldüğü tespit edilmiştir.

2018 yılı Aralık hava kalitesi verileri incelendiğinde, kükürtdioksit parametresinde hiçbir istasyonda sınır değerini aşılmadığı, ancak Süleymanpaşa ve Çerkezköy İlçelerinde zaman zaman partikül madde 10 (PM10) konsantrasyonlarında limit değer aşımaları gözlemlenmek ile birlikte sağlık açısından tehlike yaratacak boyutlara ulaşmamaktadır.

Ülkemizde, hava kalitesinin doğru ve anlaşılır bir şekilde bilgi vermesini sağlamak amacıyla ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulan EPA Hava Kalitesi İndeksi oluşturulmuştur. Ülkemiz genelinde hava kalitesi ölçümü yapan tüm izleme istasyonlarından elde edilen bu veriler havaizleme.gov.tr internet adresinden halkın erişimine online olarak sunulmaktadır.

2- 2015-2020 yılları için Tekirdağ İli özelinde paydaş kurumlarla birlikte hazırlanarak 29.12.2015 tarih ve 08 karar no.lu Mahalli Çevre Kurulunda görüşülerek karara bağlanan "Tekirdağ Temiz Hava Eylem Planı" nda yer alan "Kirliliği Azaltmak İçin Uygulanacak Projeler veya Önlemlerin Detayları" kısmında, kirliliğin azaltılması için çeşitli eylem planları hazırlanarak uygulamaya geçilmiştir. Bu kapsamda 6 aylık dönemler halinde ilgili paydaş kurumlardan, hava kirliliğini azaltıcı veya önleyici eylemlere ait gelişme durumları talep edilerek, Bakanlığımıza bildirilmektedir.

Ayrıca, 31.12.2018 tarihli ve 17 no.lu Mahalli Çevre Kurulu Kararında; Kükürtdioksit (SO₂) ve Azotdioksit (NO₂) parametreleri için üç ardışık saatte ölçülen saatlik ortalama değerlerin SO₂ parametresi için 500 µg/m³ ve NO₂ parametresi için 400 µg/m³'ü aşması halinde, Valilikçe kamu ve özel mülklerde kömür yakılmasının belirli bir süreliğine yasaklanması, tüm araçların veya belirlenecek tipteki araçların belirli bir süre ve mevkii için trafiğe çıkışının yasaklanması gibi tedbirlerin alınabileceği karara bağlanmıştır.

Yine aynı Mahalli Çevre Kurulu Kararında Tekirdağ İli sınırları içerisinde ısınma amaçlı kullanılan yakıtlardan kaynaklanan kirlleticilerin hava kalitesi üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak, yakma sistemlerinin özelliklerini ve işletilme esaslarını belirlemek maksadıyla, ısınma amaçlı katı yakıt programı belirlenmiştir.

Ayrıca, Tekirdağ'da bulunan kömür üreticileri/kömür ithalatçılarının piyasaya sürecekleri kömürler için, İl Müdürlüğümüzün gözetiminde, alınacak numunelere istinaden Uygunluk Belgesi almaları gerekmektedir. Uygunluk belgesine sahip kömürlerin Tekirdağ İlinde satışı için de ayrıca, Satış İzin Belgesi düzenlenmektedir. Dolayısıyla, Uygunluk Belgesi ve Satış İzin Belgesi düzenlenmeyen kömürlerin Tekirdağ İlinde satışı mümkün değildir

Bununla birlikte, 11.12.2014 tarihli ve 06 Karar no.lu Mahalli Çevre Kurulunda Tekirdağ'da; halihazırda kömür ve/veya katı yakıt kullanan ve kullanmak isteyen tüm sanayi tesisleri tarafından; kullanımı talep edilen kömür için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü gözetiminde, Bakanlığımızca Ön yeterlilik/Yeterlilik verilmiş laboratuvarca emisyon ölçümlerinin yaptırılmasına, Emisyon Ölçüm Raporu ile Mevzuatta belirtilen işletme koşullarının uygun olması kaydı ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden "Kömür Kullanım İzni" alınmasına," karar verilmiş olup, ilimizde kömür kullanarak faaliyet göstermek isteyen tüm sanayi kuruluşları İl Müdürlüğümüzce düzenlenecek "Kömür Kullanım İzin Belgesi" ne sahip olması gerekmektedir.

3-Tekirdağ İlinde "Hava Emisyonu" konulu çevre iznine tabi işletme sayısı 974 olup, baca gazı emisyonu bulunan işletmelerin iş ve işlemleri, Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ile Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği hüküm ve esasları doğrultusunda yürütülmektedir.

4- Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Tekirdağ İli sınırları dahilinde; 2019 yılı ocak ayı itibarı ile 938 işletmenin "Hava Emisyonu" konulu çevre izni bulunmakta olup, 36 işletmenin çevre izni başvuru ve inceleme işlemleri devam etmektedir.

5-İlimizde kömür yakıtlı termik santral bulunmamaktadır. Sadece, bazı işletmeler enerji, sıcak su ve buhar ihtiyaçlarını kendi bünyelerinde kurdukları kömür yakıtlı buhar, kızgın yağ ve sıcak su kazanlarından karşılamaktadır. Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamında; ısıtma kapasitesi 50 MW ve üstünde olan gaz yakıtlı büyük yakma sistemleri, ısıtma kapasitesi 10 MW ve üstünde olan sıvı ve katı yakıtlı yakma sistemleri ile baca gazı kütleli debisi belirli bir limit değeri aşan işletmeler sürekli emisyon ölçüm sistemleri ile online olarak izlenmektedir. Online ölçüm cihazlarındaki ölçümler Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) Tebliği kapsamında gerçekleştirilmekte olup, Bakanlığımız yazılımına aktarılmaktadır. Ayrıca, büyük yakma tesisi olarak değerlendirilen 50 MW üzerinde olan doğalgaz yakıtlı 7 adet kombine çevrim santrali bulunmakta olup, bunlara ait ölçüm sonuçları on-line olarak ölçülmekte ve takip edilmektedir

6- Sanayileşmenin yoğun olduğu Tekirdağ İlinde, hava kirliliğinin önlenmesi ve kontrolünün sağlanması amacıyla; Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) Tebliği kapsamında; kirlileti vasfı yüksek tesislerin baca gazı değerleri Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüzce 7 gün 24 saat on-line olarak hassasiyetle takip edilmektedir. 2018 yılı itibarıyla Tekirdağ İli'nde sürekli emisyon ölçümüne tabi işletme sayısı 25 olup, tamamında sürekli emisyon ölçümü gerçekleştirilmekte, karbonmonoksit (CO), kükürtdioksit (SO₂), azotoksitler (NO_x), hidrojenklorür (HCl), hidrojenflorür (HF), toplam organik karbon (TOC) ve toz gibi parametreler on-line olarak izlenmektedir. Türkiye genelinde SEÖS kurulu tesis sayısının % 20'si Tekirdağ İlinde bulunmaktadır.

7- 2018 yılında Tekirdağ'da bulunan ve emisyon oluşturan 65 adet tesiste toplam 91 adet emisyon kaynağında ölçüm gerçekleştirilmiştir. Ölçüm yapılan bu tesislerden 47 adedinde emisyon ölçümleri limit altında olup, 10 adet koku parametresinde ve 8 adet te yanma gazı, toz ve uçucu organik bileşikler (VOC) parametrelerinde uygunsuzluk tespit edilmiş olup, koku parametresinde uygunsuzluk görülen işletmelere ilave tedbir alınması sağlanmıştır. Ayrıca uygunsuz çıkan emisyon ölçümleri sonucunda işletmelere toplam 409.178 TL idari para cezası uygulanmıştır.

8- İşletmelere yapılan baca gazı ölçümleri TÜRKAK tarafından akredite olmuş ve Bakanlığımızdan yetki belgesi almış özel laboratuvarlar tarafından, İl Müdürlüğümüz nezaretinde gerçekleştirilmektedir. Tekirdağ İlnde; Bakanlığımızdan yetki belgesi almış 7 adet laboratuvar bulunmaktadır. Ancak, gerektiği takdirde çevre ve yakın illerde bulunan yeterlilik sahibi laboratuvarlar da denetim ölçümlerinde İl Müdürlüğümüz tarafından kullanılmaktadır. Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarları Yeterlik Yönetmeliği kapsamında laboratuvarların yetkilendirilmesi ile ilgili işlemler Bakanlığımızca yürütülmektedir.

9- Yukarıda bahsedildiği gibi, işletmelere yapılan baca gazı ölçümleri TÜRKAK tarafından akredite olmuş ve Bakanlığımızdan yetki belgesi almış özel laboratuvarlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarları Yeterlik Yönetmeliği kapsamında laboratuvarların yetkilendirilmesi ile ilgili işlemler Bakanlığımız tarafından yerine getirilmekte olup, personel sayıları, yetkinliği ve kalibrasyon bilgileri ile ilgili veriler yine Bakanlığımızca takip edilmektedir.

10- Bakanlığımızın Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce, hafta içi ve hafta sonu mesai saatleri dışında meydana gelebilecek bir acil çevre olayına ilişkin olarak denetim personeli görevlendirilmesi yapılmaktadır. Görevli denetim personelleri tarafından ihbarın İl Müdürlüğümüze ulaşmasına müteakip, olay yerinin uzaklığına göre yaklaşık 30 dk-60 dk. arası bir süre zarfında, olay yerine intikal edilmektedir. Gece bildirilen şikâyetler ise İl Müdürlüğümüz bünyesinde oluşturulan çevre denetim ekibi tarafından değerlendirilmektedir. Zabıta Müdürlüklerine bu zaman kadar hiçbir şikâyet yönlendirilmesi yapılmamıştır.

11- Bakanlığımızın taşra teşkilatı yapılanması İl Müdürlükleri bazında olup, Tekirdağ İlnde; Bakanlığımızın sadece Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü bulunmakta ve ayrıca ilçelerde bir yapılanma söz konusu değildir.

12- 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna bağlı Yönetmeliklere aykırı faaliyetler gösterenler hakkında Yetkili idare olan Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce iş ve işlemler yürütülmektedir. Zabıta Müdürlüklerince 2872 sayılı Çevre Kanunu'na göre idari işlem tesis edilmesi mümkün değildir. Ancak, 22.10.2008 tarih ve 17379 sayılı (Mülga) Çevre ve Orman Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünün yazısı ile Belediye sınırları içerisinde Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği kapsamında yer alan gürültü kaynakları ile ilgili yaşanan şikâyetlerin değerlendirilmesi, kaynakların denetlenmesi ve ihlalin tespiti durumunda idari yaptırım uygulanması konusunda Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına ve Çorlu Belediye Başkanlığına Yetki Devri yapılmıştır. Gürültü şikâyetlerinin değerlendirilmesi, söz konusu yetki devri kapsamında ilgili Belediye Başkanlıklarınca yapılmaktadır. Bu kapsamda uygulanması gereken mevzuat 04.06.2010 tarih ve 27601 sayılı R.G ile yürürlüğe giren Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğidir. Yönetmeliğin 41. maddesinde "Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışlar hakkında 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ve Çevre Kanununun 20. nci maddesinde öngörülen idari yaptırımlar uygulanır." denilmektedir

13- İl Müdürlüğümüz tarafından Tekirdağ İlının tamamında 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bağlı Yönetmelikler kapsamında (Yetki devri yapılan veya direkt Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Liman Başkanlığı vb. gibi kurumlara yetki verilen gürültü, hafriyat, gemi kirliliği vb. konular hariç) denetimler Müdürlüğümüz tarafından gerçekleştirilmektedir. Çevre Kanunu'nun uygulanmasında "zabıta alanı" veya "dışı" gibi bir sınırlama bulunmamaktadır.

14- 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bağlı Yönetmelikler kapsamında yapılan tüm denetimlerle ilgili olarak, Belediyelerin zabıta yapılanmasının yeri ve yetkisi bulunmamaktadır.

15- 2018 yılında Tekirdağ İl Müdürlüğümüzce mesai saati içinde ve dışında olmak üzere atık su, emisyon, toprak kirliliği, atık, ÇED, vb. gibi tüm konularda toplam 1.457 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Bu denetimler sonucunda işletmelere toplam 6.058.522,58 TL idari para cezası uygulanmış olup, 5 adet tesise de faaliyet durdurma kararı verilmiştir.

16- Tekirdağ İlinde kömür yakıtlı termik santrali bulunmamaktadır.

17- İlimizde ısınma amacıyla kullanılacak yakıtlara ilişkin her yıl düzenli olarak Mahalli Çevre Kurulunca hava kalitesi üzerindeki olumsuz etkilerin azaltılması ve denetlenmesi amacıyla, yakma sistemlerinin özellikleri ve işletilmesi esasları ile kullanılacak yakıtların özellikleri belirlenmektedir. 31.12.2018 tarih ve 17 no.lu Mahalli Çevre Kurulu Kararları ile Tekirdağ İlının 2018-2019 kış dönemi yakıt programı belirlenerek, Mahalli Çevre Kurulu Kararında Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından yapılacak denetimler ile Belediye Başkanlıklarına verilen görevler belirlenmiştir.

Ayrıca, Tekirdağ İline ait 2015-2020 yıllarını kapsayan onaylı Temiz Hava Eylem Planı bulunmakta ve eylem planı çerçevesinde yapılan iş ve işlemleri içeren gelime raporları sorumlu kurum ve kuruluşlarca 6 aylık periyotlar halinde İl Müdürlüğümüze gönderilmekte ve buna göre takibi gerçekleştirilmektedir.

